

การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาว สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

A Development of Teacher in Learning Management with A Childs Centered at Lampao Kindergarten School Under the Kalasin Provincial Education Office

ภัทรีญา ภูขามคม¹ อมร มะลาศรี² และปาริชา มารี เคน³

Pattirya Phukhamkom¹, Amorn Malasri² and Parisha Marie Cain³

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา, มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์^{1,2}

คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์³

Educational Administration, Faculty of Education and Educational Innovation, Kalasin University^{1,2}

Faculty of Liberal Arts, Kalasin University³

Corresponding author, E-mail: Pattareeya.nureity@gmail.com¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาว สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาว สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ 3) ศึกษาผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาว สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 13 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการนำเสนอแบบพรรณนาเป็นความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาว คือ ครูขาดการพัฒนาตนเอง ในด้านการสอนขาดการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เครื่องครัดกับมาตรฐานทางวิชาการเกินไป ขาดเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล ขาดความชำนาญ ในการใช้เครื่องมือวัดให้มีคุณภาพ ครูสอนด้วยวิธีการเดิม และอุปกรณ์ สื่อและวัสดุไม่พร้อม เนื้อหารายวิชายาก 2. แนวทางการพัฒนาครู ในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรใช้กระบวนการประชุมร่วมกันของกลุ่มเป้าหมาย มี 2 แนวทาง คือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมมีค่าเฉลี่ยโดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการออกแบบการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น 2) การนิเทศการสอน กลุ่มเป้าหมายมีได้การปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลังการอบรม (นิเทศครั้งที่ 2) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการอบรม (นิเทศครั้งที่ 1) โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายมีการปฏิบัติโดยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.26$) มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.27$) และมีการออกแบบการเรียนรู้ ($\mu = 3.89$, $\sigma = 0.32$) ได้เป็นอย่างดี

3. ผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยสุด ได้แก่ ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.49$) ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.42$) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.48$) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.24$) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.44$) การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.41$) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.47$) และการออกแบบการเรียนรู้ ($\mu = 3.98$, $\sigma = 0.37$) ส่งผลให้การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปางบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จตามความคาดหวัง สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การพัฒนาครู, การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, โรงเรียนอนุบาลลำปาง

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) study the causes of problems in learning management with a Childs-centered focus among teachers at Lampao Kindergarten School, 2) study guidelines for teacher development in the school's learner-centered learning management. Lampao Kindergarten School, 3) Study the results of teacher development in learning management by emphasizing the learner at Lampao Kindergarten School. The target group includes 13 teachers. Statistics used to analyze the data are mean and standard deviation. Data were analyzed by content analysis and descriptive presentation in an essay.

The results showed that: 1. The problem of student-centered learning management at Lampao Kindergarten is that teachers lack self-development in teaching. Lack of analysis of individual learners Too strict on academic standards Lack of technology for searching information Lack of expertise in using quality measurement tools The teacher teaches using the old method and the content in the lesson is not suitable for the learners. The equipment, media and materials are not ready. The course content is difficult. 2. Guidelines for developing teachers in learning management with an emphasis on learners. A joint meeting process of the target group should be used. There are 2 approaches: 1) Training workshops. The target group after the training was higher than before the training with averages overall and in every aspect. at a high level The target group has the ability to use technological media and has knowledge and understanding in learning management with an emphasis on students. and learning design even more 2) teaching supervision the target group has practiced learning management with an emphasis on learners. After the training (2nd supervision), the average was higher than before the training. (1st Supervision) Overall, the average was at a high level ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.23$). When considering each aspect, it was found that the average was at a high level in all aspects, namely, the target group acted with knowledge. Understanding of learning management with a focus on learners ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.26$), learning measurement and evaluation ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.27$), and learning design ($\mu = 3.89$, $\sigma = 0.32$) very well. 3. Results of teacher development in student-centered learning management at Lampao Kindergarten School. Under the Kalasin Provincial Education Office, it was found that the target group had organized learning with an emphasis on students. Overall, the average was at a high level ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.27$). When considering each aspect, it was found that the average was in High levels in all aspects, ordered from highest to lowest, include the ability to use technological media ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.49$), knowledge and understanding of learning management with a focus on the learner ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.42$) Ability to manage teachers' learning ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.48$) Measurement and evaluation of learning ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.24$) Learning management with a focus on students. ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.44$), teacher learner potential analysis ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.41$), learning management plan preparation ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.47$), and learning design ($\mu = 3.98$, $\sigma = 0.37$) As a result, the development of teachers in learning management with a focus on learners as the main focus of Lampao Kindergarten School achieves its objectives efficiently and successfully as expected. Can be used to develop teachers in effective learning management by focusing on learners.

Keywords: Development of Teacher, Learning Management with a Childs Centered, Lampao Kindergarten School

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษามีผลต่อการพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง คนดี หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาคือต้องปฏิรูปการเรียนการสอน หรือปฏิรูปการเรียนรู้เป็นอันดับแรก โดยครูอาจารย์ต้องเลิก การเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางเปลี่ยนเป็นยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลางหรือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ทวน พิณรุฒน์, 2552) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาจากพื้นฐานความเชื่อ ที่ว่าการจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคน ได้พัฒนาตนเองสูงสุดตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกลไกของการจัดการนี้คือผู้สอน ผู้สอนที่ แสดงบทบาทและทำหน้าที่ของตนเองไม่เหมาะสมจะต้องทบทวน ทำความเข้าใจ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤต ทางการศึกษาและวิกฤตของผู้เรียนต่อไป บทบาทของผู้สอน ควรเริ่มจากการทบทวนและปรับแต่งความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมายของการเรียนโดยต้องถือว่าแก่นแท้ของการเรียน คือ การเรียนรู้ของผู้เรียนต้องเปลี่ยนจากการยัดวิชาเป็นตัวตั้ง มาเป็นยึดมนุษย์หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้งหรือที่เรียกว่า “ผู้เรียน เป็นสำคัญ” (ทักษิณา เครือหงส์, 2550)

ในยุคศตวรรษที่ 21 ครูมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อม ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะที่สำคัญที่สุด ครูผู้สอนต้องใช้ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักความแตกต่าง ระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ คำนึงการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ดังนั้น การพัฒนาครูและการเตรียมครูเข้าสู่วิชาชีพให้มี สมรรถนะสูงครูต้องพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเผชิญสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2553) การพัฒนาครู ต้องเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และเทคนิคต่าง ๆ ในการพัฒนา การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญามีความสุข ครูจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการจัดการเรียน การสอนที่มีคุณภาพ (อาภารัตน์ ราชพัฒน์, 2554, น. 4) การอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นอีกหนึ่งรูปแบบที่เป็นปัจจัยส่งเสริมให้ การปฏิบัติงานของครูในส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่สามารถ ช่วยส่งเสริมให้ครูหรือผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ทั้งทางด้าน ทฤษฎีและปฏิบัติสามารถนำสิ่งที่ได้รับไปปฏิบัติงานสถานการณ์ จริง เป็นการศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรวบรวมข้อมูล

จากผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะแบบยืดหยุ่นได้ เป็นกระบวนการ ผูกอบรมเป็นกลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ จัดขึ้นภายใต้ สภาวะความต้องการของกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาหรือขยายความรู้ด้วย กระบวนการวิจัย (สมิต สัจฉกร, 2547) และกระบวนการนิเทศ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทำให้เกิด ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้นิเทศเพื่อเชื่อมโยงวิธีการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและ การชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียนเพื่อ การปรับปรุงตัวครูและนักเรียน ตลอดจนสภาพการเรียนการสอน ให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์ การนิเทศจึงมีส่วน สำคัญอย่างมากต่อการช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษาสู่ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ดียิ่งขึ้น ต่อไป (ชาญชัย อาจินสมาจาร, 2547)

โรงเรียนอนุบาลลำปาว สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กาฬสินธุ์ ได้มีการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียน สำคัญที่สุดบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้เต็มตามศักยภาพ จากวิสัยทัศน์ดังกล่าวได้สะท้อนผล ของการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ที่ได้ ประเมินโรงเรียนอนุบาลลำปาว รอบที่สาม ผลการประเมินพบว่า จุดที่ควรพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูขาดการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล การออกแบบ การเรียนรู้ยังไม่สอดคล้องกับการนำไปใช้จัดการเรียนรู้โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ การวิเคราะห์ผลการประเมินและการนำผลไปใช้ ในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนยังไม่มี ความชัดเจนในการระบุผล การพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพอย่างไร หรือจะสามารถนำผล การวิเคราะห์ผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างไร (โรงเรียนอนุบาลลำปาว, 2562)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาว สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อ ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และ

นำผลการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้มาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น และจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร คณะครู และผู้ที่มีความสนใจทั่วไปที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในวางแผนการจัดการศึกษาและการพัฒนาครูในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

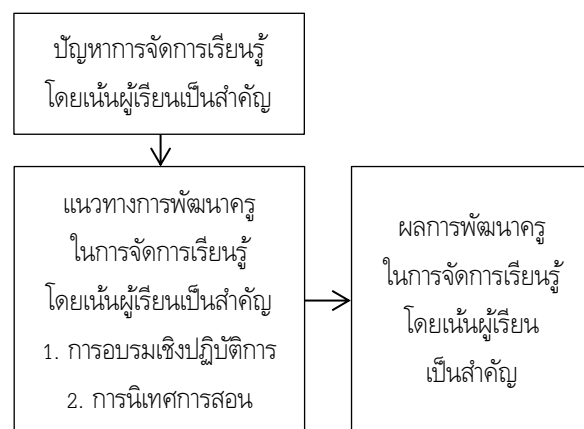
ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมาย
กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 13 คน
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก
  - 2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
  - 2.2 คณะวิทยากร จำนวน 3 คน
  - 2.3 คณะกรรมการนิเทศ จำนวน 3 คน
3. ขอบเขตด้านตัวแปร ดังนี้
  - 3.1 การออกแบบการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้
  - 3.2 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - 3.3 การวัดและประเมินผล
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินเก็บข้อมูลการวิจัย คือ ระหว่างวันที่ 16 ตุลาคม 2564 ถึง 30 กันยายน 2565

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย เรื่อง การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ แสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการระเบียบวิธีวิจัยตามแนวคิดของ เคมมิส และแมกแท็กการ์ท (Kemmis; & McTaggart, 1988, อ้างถึงใน งามจิตต์, 2551) (PAOR) ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำเสนอระเบียบวิธีวิจัยในการพัฒนาครู ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติการ (Action) 3) การสังเกต (Observation) และ 4) การสะท้อนผล (Reflection) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินเก็บข้อมูลการวิจัย คือ ระหว่างวันที่ 16 ตุลาคม 2564 ถึง 30 กันยายน 2565

เครื่องมือการวิจัย

1. แบบบันทึกสรุปเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบบันทึกสรุปเอกสารแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป
2. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบสัมภาษณ์แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3. แบบรายงานการประชุม ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบรายงานการประชุมแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

4. แบบบันทึกสรุปผลการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบบันทึกสรุปผลการปฏิบัติงานแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

5. แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วนำมาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบประเมิน แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอนโรงเรียนอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน แล้วนำแบบประเมินมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบประเมิน (Item Total Correlation) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ซึ่งแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.554-0.880 และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.981 โดยการใช้ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

5 หมายความว่า มีความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด

4 หมายความว่า มีความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาก

3 หมายความว่า มีความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปานกลาง

2 หมายความว่า มีความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย

1 หมายความว่า มีความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยที่สุด

6. แบบประเมินการนิเทศการสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วนำมาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบประเมิน แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอนโรงเรียนอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน แล้วนำแบบประเมินมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบประเมิน (Item Total Correlation) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ซึ่งแบบประเมินการนิเทศการสอน ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.422-0.707 และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.826 โดยการใช้ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

5 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด

4 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาก

3 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปานกลาง

2 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย

1 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยที่สุด

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยด้วยกระบวนการวิจัย ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติการ (Action) 3) การสังเกต (Observation) และ 4) การสะท้อนผล (Reflection) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายได้ร่วมกันดำเนินการวางแผนเพื่อนำไปปฏิบัติการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยกับกลุ่มเป้าหมายร่วมกันศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนอนุบาลลำปาง และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2563-2579 แล้วนำมาสรุปผลการศึกษาหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสารแล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

1.2 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ข้อมูลปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามประเด็นหัวข้อปัญหาและสาเหตุของปัญหา แนวทางการพัฒนา และผลที่คาดหวังของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แล้วนำมาวิเคราะห์สรุปผลแล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

1.3 ผู้วิจัยจัดประชุมร่วมกับกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบรายงานการประชุมแล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

1.4 ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายได้ร่วมกันสะท้อนผลข้อมูลที่ได้ประชุมร่วมกับกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการสะท้อนผลแล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

2. การกำหนดแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็น 2 แนวทาง ดังนี้

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีวิทยากรเป็นผู้บรรยายถ่ายทอดให้ความรู้เน้นกระบวนการวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการ และลักษณะตัวอย่างเทคนิคการจัดการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการแล้วนำมาวิเคราะห์ สรุปผลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

2.2 การนิเทศการสอน โดยใช้คู่มือการนิเทศการสอนซึ่งเป็นการนิเทศการสอนที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามขั้นตอน โดยมีรูปแบบการจัดทำแผนการนิเทศการสอนที่ชัดเจน ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติการนิเทศ และประเมินผลร่วมกันสะท้อนผลหลังจากการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ เนื้อหาการนิเทศการสอน ประกอบด้วย การออกแบบการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี และการวัดและประเมินผล คือ การประเมินผลการเรียนรู้ โดยการใช้แบบบันทึกการนิเทศการสอนแล้วนำมาวิเคราะห์ สรุปผลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

3. การนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติการตามขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติการ (Action) ตามวันและเวลาสถานที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action)

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2565 โดยการใช้คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย การทำแบบประเมินก่อนการอบรม การอบรม โดยวิทยากรบรรยายผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทำแบบประเมินหลังการอบรม โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบประเมินก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ สถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การดำเนินการนิเทศการสอน ระหว่างวันที่ 16 มกราคม - 30 พฤษภาคม 2565 โดยการใช้คู่มือการนิเทศการสอน มีการนิเทศก่อนการอบรม (นิเทศครั้งที่ 1) และการนิเทศหลังการอบรม (นิเทศครั้งที่ 2) โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบบันทึกการนิเทศการสอน นำผลการนิเทศมาวิเคราะห์และสรุปผล สถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นที่ 3 การสังเกต ดังนี้

1. ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ประกอบด้วย 1) การศึกษาเอกสาร สังเกตการใช้แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร 2) การสัมภาษณ์ สังเกตการใช้แบบสัมภาษณ์ 3) การประชุม สังเกตการใช้แบบรายงานการประชุม 4) การสะท้อนผลข้อมูล สังเกตการใช้แบบบันทึกการสะท้อนผล และ 5) การสรุปผล สังเกตการใช้แบบบันทึกการสรุปผล

2. ผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู 3) ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู 4) ด้านความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี และ 5) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ มีสังเกตการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยใช้แบบประเมินก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ และสังเกตการนิเทศการสอนโดยใช้แบบบันทึกการนิเทศการสอน

ขั้นที่ 4 การสะท้อนผล (Reflection)

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นที่ 4 การสะท้อนผล ดังนี้

1. ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมกันดำเนินการจัดกิจกรรมสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)

สะท้อนผลการศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหา แนวทางการพัฒนาครู และผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาว โดยใช้เครื่องมือ คือแบบบันทึกสะท้อนผลการปฏิบัติงาน และนำเสนอข้อมูลผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาวแล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

2. ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมกันสะท้อนผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาว เพื่อศึกษาผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาวว่ามีผลเป็นอย่างไร บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์หรือไม่ หากบรรลุวัตถุประสงค์เนื่องมาจากปัจจัยหรือสาเหตุอะไรที่ทำให้ประสบความสำเร็จ หากไม่บรรลุเป้าหมายมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้ไม่บรรลุเป้าหมายหรือไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เพื่อนำไปสรุปผลอภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะและเขียนรายงานการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของข้อมูลของแบบประเมินก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนอนุบาลลำปาว (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121-122) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 ระดับความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 ระดับความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 ระดับความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 ระดับความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 ระดับความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของข้อมูลของแบบบันทึกการนิเทศการสอนในการจัดการเรียนรู้โดยเน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121-122) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 มีระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา เป็นความเรียง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูขาดการพัฒนาตนเองในด้านการสอน ขาดการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เกรงครัดกับมาตรฐานทางวิชาการเกินไป ขาดเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล ขาดความชำนาญในการใช้เครื่องมือวัดให้มีคุณภาพ ครูสอนด้วยวิธีการเดิม และอุปกรณ์ สื่อและวัสดุไม่พร้อม เนื้อหารายวิชายาก ไม่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เป็นต้น และปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ได้แก่ อุปกรณ์ สื่อ และวัสดุไม่พร้อมในการจัดการเรียน เนื้อหาในรายวิชายาก ขาดการแยกประเภทเด็กกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน ความแตกต่าง

ระหว่างบุคคลของผู้เรียน ขาดสื่อที่ทันสมัย มุ่งเน้นการแข่งขันมากเกินไป ความพร้อมของเด็กแต่ละคนแตกต่างกัน เป็นต้น

2. แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง ได้สะท้อนผลการประชุมแลสรุปผลศึกษาแนวทางการพัฒนา มี 2 แนวทาง คือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็นก่อนการอบรม โดยรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย หลังการอบรมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็นในด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ 2) การนิเทศการสอนพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมพบว่า ก่อนการอบรม (นิเทศครั้งที่ 1) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง หลังการอบรม (นิเทศครั้งที่ 2) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับการปฏิบัติด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ จึงควรมีแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แนวทาง 2 แนวทาง คือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ และ 2) การนิเทศการสอน ซึ่งเป็นแนวทางที่สามารถนำมาพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เป็นอย่างดี ประกอบด้วย 1) การออกแบบการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู 2) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี 3) การวัดและประเมินผล คือ การประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายมีการปฏิบัติ โดยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.26$) มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.27$) และมีการออกแบบการเรียนรู้ ($\mu = 3.89$, $\sigma = 0.32$) ได้เป็นอย่างดี

3. ผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยสุด ได้แก่ ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.49$) ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.42$) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.48$) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.24$) การจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.44$) การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.41$) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.47$) และการออกแบบการเรียนรู้ ($\mu = 3.98$, $\sigma = 0.37$) ส่งผลให้การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จตามความคาดหวัง สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ขาดการพัฒนาตนเองในด้านการสอน ขาดการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เครื่องวัดกับมาตรฐานทางวิชาการมากเกินไป ครูขาดเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล ขาดความชำนาญในการใช้เครื่องมือวัดให้คุณภาพ ครูเป็นศูนย์กลางสอนด้วยวิธีการเดิม ๆ ไม่มุ่งเน้นสร้างสรรค์ประสบการณ์ใหม่ให้กับนักเรียน ไม่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เป็นต้น และปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ได้แก่ อุปกรณ์ สื่อ และวัสดุ ไม่พร้อมในการจัดการเรียน เนื้อหาในรายวิชา ขาดการแยกประเภทเด็กกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ขาดสื่อที่ทันสมัย มุ่งเน้นการแข่งขันมากเกินไป ความพร้อมของเด็กแต่ละคนแตกต่างกัน เนื้อหาที่เรียนไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิษพล รุ่งโรจน์วรรณ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางใหม่ในการพัฒนาครูโรงเรียนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามอัตลักษณ์ การศึกษาคาทอลิก ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการเจริญชีวิตจิต ร่วมกับนักเรียนโดยตรงและต่อรายบุคคล การเป็นผู้เชี่ยวชาญ การสอนคำสอน จริยธรรม ศีลธรรม และศาสนา และการร่วมงานกับส่วนต่าง ๆ ของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัย ของณิชากุล ชุ่มแก้ว (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูโดยวิธีการอบรม พัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการวัด และประเมินผลการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทิวา มูลสาร (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาของครู โรงเรียนบ้านสุขเจริญเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้น

กระบวนการคิดวิเคราะห์ พบว่า ปัญหาการคิดวิเคราะห์เกิดจากครูผู้สอนขาดเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์โดยตรง ขาดสื่อการเรียนการสอนที่จะกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และครูผู้สอนมีแนวทางการดำเนินการสอนที่แตกต่างกัน

2. แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง ที่ได้จากการสะท้อนผลการประชุมกลุ่มร่วมกันได้มีแนวทางในการพัฒนาครูกำหนดไว้เป็น 2 แนวทาง คือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็นก่อนการอบรม โดยรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย หลังการอบรม พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็นในด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ 2) การนิเทศการสอน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมพบว่า ก่อนการอบรม (นิเทศครั้งที่ 1) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง หลังการอบรม (นิเทศครั้งที่ 2) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับการปฏิบัติด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ จึงควรมีแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แนวทาง 2 แนวทาง คือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ และ 2) การนิเทศการสอน ซึ่งเป็นแนวทางที่สามารถนำมาพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เป็นอย่างดี ประกอบด้วย 1) การออกแบบการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู 2) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความสามารถ

ในการจัดการเรียนรู้ของครู ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี 3) การวัดและประเมินผล คือ การประเมินผล การเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิษพล รุ่งโรจน์วัฒนา (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางใหม่ในการพัฒนาครูโรงเรียนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ผลการวิจัยพบว่า แนวทางใหม่ในการพัฒนาครูโรงเรียนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก สามลำดับแรก คือ แนวทางที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก แนวทางที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกด้านการเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนคำสอน และแนวทางที่ 3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาครูตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกด้านการร่วมงานกับส่วนต่าง ๆ ของชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทิวา มูลสาร (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์มี 2 วงรอบ คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ และผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์มีผลการประเมินการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูอยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนร้อยละ 91.76 ได้รับการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) การนิเทศการสอน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมพบว่า ก่อนการอบรม (นิเทศครั้งที่ 1) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง หลังการอบรม (นิเทศครั้งที่ 2) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ นัตสวรี ทานไชย (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการนิเทศภายในด้านวิชาการของครู มีแนวทางการพัฒนาด้านหลักสูตรมีแนวทางการนิเทศภายใน อยู่ 7 ด้าน ด้านการเรียนการสอนมีแนวทางการนิเทศภายใน อยู่ 4 ด้าน ด้านสื่อการสอนมีแนวทางการนิเทศภายในอยู่ 4 ด้าน และด้านการวัดและประเมินผลมีแนวทางการนิเทศภายใน อยู่ 6 ด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุกฤษฏ์ อินต๊ะสาร (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการนิเทศ การสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอนในศตวรรษที่ 21 ของ สถานศึกษาเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) การสร้างและพัฒนาเครือข่าย การนิเทศ 2) การใช้สื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุน การนิเทศ 3) การนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะ ในศตวรรษที่ 21 4) การประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการนิเทศการสอน 5) การนิเทศการสอนโดยคำนึงถึง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม และ 6) การนิเทศการสอนโดยการมีส่วนร่วมของครู

3. ผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า มีผลการพัฒนาโดยกลุ่มเป้าหมาย ได้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) การออกแบบ การเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวิเคราะห์ศักยภาพ ผู้เรียนของครู 2) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสามารถ ในการใช้สื่อเทคโนโลยี และ 3) การวัดและประเมินผล คือ การประเมินผลการเรียนรู้ ส่งผลให้การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ประสพผลสำเร็จตามความคาดหวัง สามารถนำไปใช้

ในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่มีคุณภาพต่อการพัฒนา ครูโรงเรียนอนุบาลลำปาง และโรงเรียนอื่น ๆ ได้ต่อไป สอดคล้อง กับงานวิจัยของ จิราพร มะสุใส (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาครูในการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนา ครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 1) ด้านการจัดการเรียนรู้แบบเน้น ประสพการณ์ครูควรจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ตามเป้าหมายที่ต้องการโดยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็น ต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่จะเรียนรู้ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ ครูควรจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถต่างกัน ได้ร่วมมือกันทำงานในกลุ่ม เพื่อให้เกิดการ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) ด้านการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน เป็นฐานครูควรจัดการเรียนรู้ โดยผ่านการทำงานที่มีการค้นคว้า ด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอน 4) ด้านการจัดการเรียนรู้แบบปัญหา เป็นฐาน ครูควรจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนทำงานแบบกลุ่ม โดยครู สร้างประเด็นปัญหาขึ้นมาและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดวิธี แก้ปัญหา 5) ด้านการจัดการเรียนรู้แบบเน้นทักษะกระบวนการคิด ครูควรจัดการเรียนรู้โดยการรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับ เรื่อง ที่คิด โดยทุกขั้นตอนของการคิดต้องคิดอย่างรอบคอบและมี คุณธรรม มีกระบวนการคิดคำนวณ และกระบวนการคิดอย่างมี วิจยารณญาณ และ 6) ด้านการจัดการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน ความคิด ครูควรจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกการแลกเปลี่ยน ความคิด โดยครูกำหนดประเด็นให้นักเรียนได้คิด และนำไป แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพัฒน์ เก็มกามาณ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทาง การพัฒนาครูผู้จัดกิจกรรมสำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการรู้ดิจิทัล ของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์การรู้ ดิจิทัลของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความต้องการ จำเป็นของพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครู ตามการจัดลำดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ด้านการใช้ 2) ด้านการสร้างสรรค์ 3) ด้านจริยธรรม 4) ด้านความเข้าใจ 5) ด้านการเข้าถึง และ 6) ด้านการสื่อสาร

ตามลำดับ 3) แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครู ได้แก่ 1) ด้านการใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านการสร้างสรรค์ กระบวนการสร้างเจตคติการพัฒนาสื่อการสอนบนแพลตฟอร์มที่หลากหลาย 3) ด้านจริยธรรม การให้ความรู้ทางพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์และการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย 4) ด้านความเข้าใจส่งเสริมความเข้าใจที่เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างมีวิจารณญาณ 5) ด้านการเข้าถึง สนับสนุนอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีให้มีความพร้อมอยู่เสมอ และ 6) ด้านการสื่อสาร ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมผ่านการใช้ดิจิทัล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชกุล ชุ่มแก้ว (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชนศึกษาพิทยาคม อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่เข้าอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชนศึกษาพิทยาคมครั้งนี้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูมีความตั้งใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การปฏิบัติงานที่ชัดเจน และชอบธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด และครูมีการแสดงความคิดเห็นในการอบรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และการติดตามผลการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชนศึกษาพิทยาคม พบว่าผลการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชนศึกษาพิทยาคม ภายหลังจากการ อบรมเชิงปฏิบัติการการนิเทศติดตามผลโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ ผลการประเมินชิ้นงานที่มอบหมายให้ครูทำหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนา สมรรถนะครูอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง พบว่า ครู

ขาดการพัฒนาตนเองในด้านการสอน ขาดการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เครื่องวัดกับมาตรฐานทางวิชาการมากเกินไป ครูขาดเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล ครูขาดความชำนาญในการใช้เครื่องมือวัดให้มีคุณภาพ ครูเป็นศูนย์กลางสอนด้วยวิธีการเดิม ๆ ไม่มุ่งเน้นสร้างสรรค์ประสบการณ์ใหม่ให้กับนักเรียน ไม่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) การออกแบบการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู 2) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี 3) การวัดและประเมินผล คือ การประเมินผลการเรียนรู้

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นแนวทางที่สามารถนำมาพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เป็นอย่างดี มี 2 แนวทาง คือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ และ 2) การนิเทศการสอน ดังนั้น ผู้บริหารควรนำแนวทางการพัฒนาครูไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย วางแผนปฏิบัติการในการส่งเสริมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) การออกแบบการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู 2) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี และ 3) การวัดและประเมินผล คือ การประเมินผลการเรียนรู้

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีผลการพัฒนาโดยกลุ่มเป้าหมายได้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย

1) การออกแบบการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู 2) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี และ 3) การวัดและประเมินผล คือ การประเมินผลการเรียนรู้ ส่งผลให้การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสพผลสำเร็จตามความคาดหวัง สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่มีคุณภาพนั้น ดังนั้น ผู้บริหารควรนำไปใช้ในการส่งเสริมการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย

1) การออกแบบการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู โดยควรกำหนดองค์ประกอบออกแบบการเรียนรู้จากจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ควรจัดทำแผนตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผลให้ชัดเจน การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนของครู ควรศึกษาปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน ความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี ซึ่งผู้บริหารควรส่งเสริมพัฒนาครูให้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามหรือแสดงความคิดเห็น การลงมือปฏิบัติ และมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารควรส่งเสริมพัฒนาครูให้มีจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนอยากเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน มีความสุขกับการเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย และควรส่งเสริมพัฒนาครูให้ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการผู้เรียน ศึกษาหลักสูตร ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม เตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมที่จะอำนวยความสะดวก

แก่ผู้เรียน และผู้บริหารควรส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย เหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ มีสื่อ Internet ให้นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลความรู้ได้ตามความเหมาะสม และ 3) การวัดและประเมินผล คือ การประเมินผลการเรียนรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมพัฒนาครูให้สามารถประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อวัดประเมินผลว่าผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ หรือเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์

2.3 ควรศึกษาการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนอนุบาลลำปาง ด้วยเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่หลากหลาย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่ง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมร มะลาศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชา มารี เคน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมให้ความรู้และคำแนะนำที่ ดร. อาริวัฒน์ กุดเถล่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลำปาง คณะครูโรงเรียนอนุบาลลำปาง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีความสำเร็จ

และคุณประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณนาง
ความดีที่เกิดขึ้นแต่บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ และคณาจารย์
ผู้เคยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- จิราพร มะสุใส. (2565). สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทาง
พัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2.
วารสารรัชต์ภาคย์, 16(47), กรกฎาคม-สิงหาคม 2565.
- ชาญชัย อาจินสมภาร. (2547). การนิเทศการศึกษา *Education.
Supervision*. ปัตตานี: สถาบันเพื่อความก้าวหน้า
ทางวิชาการ.
- ณิชากุล ชุ่มแก้ว. (2563). การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อการยกระดับ
ผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม อำเภอเคียนซา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). สุราษฎร์ธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ดิษพล รุ่งโรจน์วัฒนา. (2563). แนวทางใหม่ในการพัฒนาครู
โรงเรียนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามอัตลักษณ์
การศึกษาคาทอลิก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทักษิณา เครือหงส์. (2550). คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ. ลำปาง: คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- นพวัฒน์ เก็มกาแมน. (2565). แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัล
สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 7. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ปทุมธานี: คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นัตสวรี ทานโรสง. (2562). ความต้องการจำเป็นในการนิเทศ
ภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
หนองแขม กรุงเทพฯ. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 7(3),
กันยายน-ธันวาคม 2565.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- โรงเรียนอนุบาลลำปาง. (2562). เอกสารรายงานการประเมินตนเอง
ของโรงเรียนอนุบาลลำปาง. กฟลีนธุ์: โรงเรียนอนุบาลลำปาง.
- วันทิวา มูลสาร. (2563). การพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการวิจัย
เชิงปฏิบัติการ (PAOR) ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม
ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขเจริญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมิต สัจฉกร. (2547). ศิลปะการให้บริการ. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์สายธาร.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2553). การพัฒนาครูทั้งระบบตามยุทธศาสตร์
การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)
วันที่ 28-29 ธันวาคม 2553 ณ โรงแรมนครแพร่ทาวเวอร์
จังหวัดแพร่.แพร่: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแพร่ เขต 2.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2552). การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2551). การออกแบบการวิจัย : วิธีการเชิง
ปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสาน วิธีการ. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภารัตน์ ราชพัฒน์. (2554). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครู
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุกฤษฏ์ อินตะสาร. (2563). ความต้องการจำเป็นในการนิเทศการ
สอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์) นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Kemmis, S.; & Mc Taggart, R. (1988). *The Action
research planner*. 3rd ed. Geelong: Deakin
University, Australia.